

NY HØJESTERETSKENDELSE: TABSOPGØRELSE UDARBEJDET AF SAGSØGERENS REVISIONSSELSKAB BLEV IKKE TILLADT FREMLAGT, DA DER VAR TALE OM EN SAGKYNDIG ERKLÆRING INDHENTET EFTER SAGENS ANLÆG

Indledning

Spørgsmålet om, hvorvidt et bilag kan fremlægges i en rets- eller voldgiftssag, kan selvsagt have afgørende betydning for sagens udfald. I nogle tilfælde afhænger svaret af, hvor grænsen mellem en ensidigt indhentet erklæring og et partsindlæg går. Højesteret har for nyligt afsagt en kendelse, som tager stilling til, hvornår en tabsopgørelse udarbejdet af en revisor kan fremlægges. Kendelsen kaster dermed lys over spørgsmålet.

Om kendelsen

Baggrunden for sagen var, at en kapitalfond i 2016 købte kapitalandelene i et selskab, som bl.a. producerer elektromotorer, af den daværende direktør og reelle ejer. Den 16. januar 2019 anlagde køberen sag mod sælgeren med påstand om erstatning, idet sælgeren efter køberens opfattelse havde undladt at oplyse om en række forhold, som efter køberens opfattelse havde betydning for fastsættelsen af købesummen.

Efterfølgende fremlagde køberen en rapport af 11. april 2019 om opgørelse af tab, der var udarbejdet af revisionselskabet PwC. Sælgeren protesterede mod fremlæggelsen af rapporten bl.a. med henvisning til, at der var tale om en sagkyndig erklæring, der var indhentet ensidigt efter sagens anlæg.

Køberen begærede syn og skøn med henblik på at opnå en uafhængig sagkyndig vurdering af bl.a. de anvendte principper for tabsopgørelsen og alternativer hertil. Køberen ønskede rapporten fremlagt for skønsmanden.

Sagen blev indbragt for Højesteret, som indledningsvis bl.a. henviste til, at der var tale om en erklæring på 23 sider fra revisionsfirmaet PwC med indholdsfortegnelse og systematisk redegørelse for revisionsfirmaets tabsopgørelse på en række punkter og med sammenfattende observationer mv. Videre bemærkede højesteret, at det fremgik af rapporten, at den blev udarbejdet til brug for retssagen og med henvisning til de etiske regler for revisorer.

På den baggrund udtalte højesteret, at *"rapporten fra PwC ikke blot har karakter af en talopstilling eller lignende, men at der er tale om en selvstændig og selvforklarende erklæring med den sagkundskab og autoritet, som er forbundet med en revisorerklæring fra PwC om tabsopgørelsen. Erklæringen er efter sagens anlæg ensidigt indhentet af sagsøgeren til brug for sagen, og sagsøgeren ønsker den fremlagt for skønsmanden, der forventes at afgive erklæring om samme tema."*

Herefter fandt højesteret, at *"erklæringen fra PwC [...] efter sin karakter er omfattet af retsplejelovens § 341 a, og at der ikke foreligger omstændigheder, som giver grundlag for undtagelsesvis at fravige udgangspunktet om, at en sådan erklæring ikke kan fremlægges mod modpartens protest, når den er ensidigt indhentet hos den sagkyndige efter sagsanlægget. Fremlæggelse og udlevering af erklæringen om tabsopgørelsen til skønsmanden inden gennemførelsen af syn og skøn om samme tema ville indebære en risiko for utilbørlig påvirkning af skønsmanden."*

Det kunne ikke føre til et andet resultat, at køberen havde meddelt, at erklæringen kunne betragtes som et partsindlæg, hvorved PwC's synspunkter og konklusioner blev gjort til køberens egne. Dermed skulle erklæringen udgå af sagen.

Vestre Landsret havde forinden tilladt bilaget fremlagt med den begrundelse, at der var tale om et partsindlæg.

Kommentar

Kendelsen har betydning for den, der agter at fremlægge en tabsopgørelse udarbejdet af sin revisor under en rets- eller voldgiftssag, da opgørelsens nærmere indhold og tidspunktet for tabsopgørelsens fremlæggelse kan være afgørende for, om en domstol eller voldgiftsret vil tillade den fremlagt.

Det følger af kendelsen, at tabsopgørelsen – i hvert fald som udgangspunkt – må kunne fremlægges også efter sagsanlægget, så længe den alene har karakter af en talopstilling. Hvis derimod tabsopgørelsen er tilstrækkelig gennemarbejdet, vil den miste sin karakter af et partsindlæg og i stedet være omfattet af retsplejelovens § 341 a med den virkning, at en sådan erklæring som udgangspunkt ikke kan fremlægges efter sagens anlæg.

Der går altså - men uvist hvor - en grænse mellem den rene talopstilling og en gennemarbejdet rapport. Af kendelsen kan det udledes, at bl.a. følgende forhold har betydning for, om opgørelsen må anses for tilstrækkelig selvstændig og selvforklarende og med fornøden sagkundskab og autoritet til at udgøre en erklæring omfattet af § 341 a:

- rapportens længde
- om den har en indholdsfortegnelse
- mængden af systematik i redegørelsen
- sammenfattende observationer
- beskrivelse af gennemgået dokumentation
- opgørelsens metode og konklusion
- om opgørelsen er udarbejdet til brug for retssagen
- henvisning til etiske regler for revisorer (principper om integritet, objektivitet, professionelle kompetencer og fornøden omhu, fortrolighed samt professionel adfærd)
- hvilket revisionshus der har udarbejdet den.

Har du kommentarer eller spørgsmål til artiklen, er du velkommen til at kontakte Jakob Juel Justesen, jjj@viltsoft.dk

Artiklen kan ikke erstatte juridisk rådgivning.

December 2021